

Styret i MYBANK ASA
Grenseveien 97
0663 OSLO

VAR REFERANSE
19/10487

DERES REFERANSE

DATO
26.06.2020

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i MyBank ASA 3. og 4. desember 2019. Tilsynet hadde som formål å belyse bankens overordnede styrings- og kontrollsystemer, samt risikosituasjonen på kredittområdet, herunder bankens etterlevelse av boliglåns- og forbrukslånsforskriften. I tillegg vurderte Finanstilsynet likviditetsrisiko, operasjonell risiko og bankens etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport datert 30. januar 2020 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 6. mars 2020.

FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

Økonomisk status

MyBank er en nyetablert bank som startet å yte forbrukslån og ta imot sparemidler fra privatpersoner i Norge første kvartal 2017. Banken har ikke lyktes med sin forbrukslånsstrategi, og styret besluttet i desember 2018 å tilby lån med sikkerhet i bolig til kunder med betalingsproblemer ("omstartslån"). Banken har gått med underskudd siden start. Ved utgangen av 2019 utgjorde det akkumulerte underskuddet 126 millioner kroner.¹ Bankens rapporterte underskudd for 1. kvartal 2020 var på 7 millioner kroner. Ved utgangen av 2019 utgjorde brutto utlån om lag 675 millioner kroner, hvorav forbrukslån utgjorde 440 millioner kroner og omstartslån utgjorde 235 millioner kroner. Sum kundeinnskudd utgjorde på samme tidspunkt 709 millioner kroner. Det fremgår av styrets svar på foreløpig tilsynsrapport at porteføljesammensetningen har fortsatt å endre seg i retning av mer omstartslån og mindre forbrukslån, slik at forbrukslånene ved utgangen av januar 2020 utgjorde 60 prosent av brutto utlån.

Det fremgår av 1. kvartalsrapporten for 2020 at forbrukslånsporteføljen er redusert i tråd med forventninger, men at videre utvikling er usikker både i lys av den økonomiske situasjonen etter covid-19 utbruddet, at mange av kundene som har mulighet til det, har flyttet sine lån, samt at oppsigelsen av forward flow-avtalen² vil forsinke nedbyggingen av forbrukslånsporteføljen.

¹ I foreløpig rapport ble 4. kvartalsrapporten for 2019 lagt til grunn. Årsregnskapet for 2019 avviker fra kvartalsrapporten på flere punkter.

² Banken inngikk i mai 2018 avtale om løpende salg av misligholdte forbrukslån ("forward flow"-avtale). Avtalen, som i utgangspunktet bare kunne sies opp av én av partene med effekt fra 1. september 2020, er ifølge svarbrevet sagt opp med virkning fra 31. mai 2020.

Finanstilsynet har registrert av svarbrevet og årsregnskapet for 2019 at banken, på bakgrunn av Finanstilsynets vurderinger i foreløpig rapport, har endret regnskapspraksis når det gjelder definisjon av mislighold (se punktet Kredittrisiko) og agentprovisjoner (se punktet Nedskrivninger), samt utsatt skattefordel (se punktet Andre forhold).

Første kvartal 2020 var bankens første rapportering etter IFRS 9. Etter Finanstilsynets vurdering har banken i 1. kvartalsrapporten for 2020 ikke gitt tilstrekkelige noteopplysninger for å forstå endringene i bankens finansielle stilling og inntjening siden årsregnskapet 2019, jf. IAS 34.15 og 15B, herunder utviklingen i restanse og mislighold. Finanstilsynet legger til grunn at noteopplysningene blir videreutviklet i fremtidig rapportering.

Kapitalbehov og kapitaldekning

Finanstilsynet pekte i foreløpig tilsynsrapport på at oppdaterte prognoser viser at banken uten ytterligere kapitalinnhenting kan komme i brudd med regulatoriske kapitalkrav inklusive forventet pilar 2-krav og ba styret redegjøre for sin vurdering av muligheten for å få gjennomført en emisjon og hvilke tiltak som vil iverksettes dersom kapitalinnhenting ikke lykkes. Finanstilsynet fattet 4. juni 2020 vedtak om at MyBank skal ha et pilar 2-krav utover minstekrav og bufferkrav som utgjør 6,6 prosent av beregningsgrunnlaget for pilar 1. Pilar 2-kravet trer i kraft 30. september 2020. Emisjon på 60 millioner kroner ble vedtatt 12. juni 2020 og med planlagt innbetaling 17. juni 2020.

Bankens kapitaldekning pr. 31. mars 2020 utgjorde 21,7 prosent. Banken benytter overgangsregelen for IFRS 9 i kapitaldekningssammenheng. Det er krav om at banker som benytter overgangsregelen, skal oppgi hva ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning, kapitaldekning og uvektet kjernekapitalandel utgjør uten bruk av overgangsregelen hver gang banken offentliggjør soliditetstall. Finanstilsynet kan ikke se at disse opplysningene er gitt i 1. kvartalsrapporten for 2020 og legger til grunn at dette inntas i videre rapportering.

Kredittrisiko

Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at banken, for kunder som har betalt én eller flere terminer siden første mislighold, har justert hvilke lån som rapporteres som misligholdt avhengig av hvor mange terminer som er utestående. Finanstilsynet viste til CRR/CRD-IV forskriftens § 2, jf. CRR art. 178.1(b), hvor det bl.a. fremgår at et engasjement skal anses som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet ikke er uvesentlig, og stilte spørsmål ved bankens rapportering av mislighold. Finanstilsynet noterer av svarbrevet og e-post datert 15. april 2020 at banken ved avleggelse av årsrapporten for 2019 har endret praksis slik at den er i overensstemmelse med CRR/CRD-IV forskriftens § 2. Finanstilsynet noterer at endringen medførte at misligholdsandelen for forbrukslån økte fra 8,0 prosent til 13,2 prosent og at tapsavsetningene økte med 2,5 millioner kroner i årsregnskapet for 2019 sammenlignet med 4. kvartalsrapporten.

Finanstilsynet ga i den foreløpige tilsynsrapporten uttrykk for at banken har innvilget forbrukslån som i betydelig grad har påført kundene betalingsproblemer og banken store tap, og som til tross for porteføljesalgene kan innebære betydelig gjenværende tapsrisiko for banken. Finanstilsynet ga videre uttrykk for at den underliggende misligholdsandelen i bankens omstartsportefølje kan være vesentlig høyere enn misligholdet som hittil har kommet til syne i bankens rapportering, og at vurderingen av høy risiko i omstartlånporteføljen sammenfaller med Finanstilsynets inntrykk etter gjennomgang av fremlagte enkeltengasjementer. Finanstilsynet vurderte på denne bakgrunn at

tapsrisikoen i banken er høy og stilte spørsmål ved om bankens tapsnedskrivninger er tilstrekkelige. Styret gir i sitt svar til den foreløpige rapporten uttrykk for at misligholds- og restansenivået i omstartlånporteføljen er på nivå med andre banker i samme segment, og at bankens kredittrisiko for omstartslån er moderat. Styret tar Finanstilsynets bekymring vedrørende kundenes betalingsproblemer og den rest-risiko som ligger i forbrukslånporteføljen til etterretning.

Finanstilsynet gjentar sin bekymring for bankens kredittrisiko og peker på at dagens situasjon, med høy arbeidsledighet og høy risiko for mislighold for bankens forbruks- og omstartslån, aktualiserer styrets ansvar for tett oppfølging av låneporteføljene, herunder ansvaret for at det foretas tilstrekkelige tapsnedskrivninger.

Operasjonell risiko

Finanstilsynet pekte i foreløpig tilsynsrapport på at bankens endring av strategi fra forbrukslån til omstartslån, sammen med stor oppmerksomhet knyttet til organisatoriske endringer, kan ha bidratt til økt operasjonell risiko. Finanstilsynet pekte også på at bankens avhengighet av nysalg og ambisjonen om å redusere behandlingstiden for omstartslån kan bidra til høy operasjonell risiko. Videre tydet avdekningen av flere feil i bankens beregning av betjeningsevne og lite systematikk i bankens kredittvurderinger på at bankens operasjonelle risiko var høy. Finanstilsynet viste videre til at banken i stor grad er avhengig av eksterne leverandører i den daglige driften, og er sårbar for risiko knyttet til IKT-hendelser. På denne bakgrunn vurderte Finanstilsynet bankens operasjonelle risiko som betydelig.

Finanstilsynet merker seg at styret er enig i at risikonivået til banken har økt som følge av endring i strategi fra forbrukslån til omstartslån, men at økningen i risikonivået har gått fra lavt til moderat. Styret begrunner dette med at de innrapporterte hendelser i banken fra og med september 2019 har alvorlighetsgrad lav eller moderat, med unntak av hendelsen vedrørende beregning av betjeningsevne, som har alvorlighetsgrad høy. Finanstilsynet noterer av svarbrevet at tiltak har blitt utført og hensyntatt, samt at policy for operasjonell risiko er oppdatert til risikonivå moderat med tilhørende rammer.

Likviditetsrisiko

Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at banken har en tilfredsstillende likviditetssituasjon pt., men at dette kan endres raskt og at banken derfor bør tilstrebe å opprettholde en høy likviditetsreserve. Finanstilsynet påpekte videre at bankens utsatte situasjon tilsier hyppig likviditetsrapportering til styret, og at styret plikter å informere Finanstilsynet omgående hvis bankens likviditet svekkes mye og raskt. Finanstilsynet merker seg fra svarbrevet at ledelsen og styret har tett oppfølging av bankens likviditetsrisiko.

Andre forhold

På bakgrunn av at banken har gått med underskudd siden oppstart, stilte Finanstilsynet i foreløpig rapport spørsmål ved bankens regnskapsføring av utsatt skattefordel. Det forelå ingen begrunnelse i notene for balanseføringen i årsregnskapet for 2018. Finanstilsynet noterer av svarbrevet at styret vurderer at det vil ta noe lengre tid enn antatt å oppnå lønnsomhet, og at skattefordelen derfor vil bli kostnadsført. Finanstilsynet registrerer at utsatt skattefordel på 31 millioner kroner er kostnadsført i årsregnskapet for 2019.

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

Overordnet styring og kontroll

Overvåkning og rapportering

Finanstilsynet understreket i foreløpig tilsynsrapport at styret bør motta systematisk risiko-rapportering som viser status i forhold til styrefastsatte rammer, og at risikorapportene bør inneholde kommentarer, særlig ved ugunstig utvikling, med forslag til korrigerende tiltak. Finanstilsynet merker seg at styret tar til etterretning Finanstilsynets forventning om at bankens interne rapportering skal inkludere styrefastsatte rammer på de ulike risikoområdene samt kommentarer til, og korrigerende tiltak ved, negativ utvikling. Finanstilsynet noterer videre at styret tar til etterretning Finanstilsynets forventning om minst halvårlig uavhengig compliance-rapportering, og at bankens compliance-policy nå er oppdatert med krav om kvartalsvis rapportering.

Rapportering knyttet til kredittrisiko og risiko for hvitvasking og terrorfinansiering er kommentert under avsnittene om de respektive risikoområdene.

Styring og kontroll av kredittrisiko

Kredittpolicy

Finanstilsynet understreker at det er viktig at prinsippene for beregning av kundenes betjeningsevne, som er et sentralt element i bankens kredittvurdering, er beskrevet i bankens retningslinjer og at prinsippene for beregningen er godkjent av styret. Finanstilsynet merker seg at styret vil foreta en ny gjennomgang av styringsdokumentene og legger til grunn at styret definerer hovedprinsippene for bankens betjeningsevnevurderinger og rutinene for endring av beregningsmodellen, samt holder seg orientert om vesentlige endringer i de grunnleggende forutsetningene for betjeningsevneberegningen.

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at kredittstyringsdokumentene ikke berører de særskilte utfordringene knyttet til omstartslån når det gjelder å kartlegge årsakene til søkerens betalingsproblemer og sannsynligheten for at søkere med langvarig overforbruk er i stand til å endre adferd. I foreløpig rapport pekte Finanstilsynet dessuten på at det i de fremlagte enkeltsakene var flere eksempler på at banken har innvilget høyere omstartslån enn kundenes gjeld på søknadstidspunktet ("opplåning"). Finanstilsynet bemerket i den forbindelse at det er stor risiko for at det å øke gjeldsbyrden påfører sårbare kunder ytterligere økonomiske problemer og derfor kan stride mot god forretningsskikk. Finanstilsynet bemerket i tillegg at bankens styringsdokumenter på kredittområdet ikke omtaler muligheten for opplåning og at omfanget av opplåning ikke rapporteres. Ifølge styrets svar har opplåning kun vært ytt for å ta høyde for gjeld som først er avdekket etter at lånet er innvilget.

[REDACTED]

Finanstilsynet noterer fra styrets svar at bankens praksis knyttet til opplåning nå er endret ved at låneøkningen ("bufferen") nedkvitteres når eksisterende gjeld er klarlagt, og at etableringsgebyret justeres slik at gebyret står i forhold til det faktiske lånet som blir utbetalt. Finanstilsynet stiller spørsmålstegn ved bankens praksis med å gi lån med "buffere" for å ta høyde for ikke-avdekkede forhold og opprettholder bemerkningen fra foreløpig rapport om at bankens praksis kan bidra til å øke gjeldsbyrden for sårbare kunder.

Styrefastsatte risikorammer

Finanstilsynet pekte i foreløpig tilsynsrapport på at bankens kredittstyringsdokumenter hverken inneholdt definerte mål eller rammer for utlånsporteføljens sammensetning eller kvalitet, men at det i bankens ICAAP for 2018 var angitt maksimumsrammer for årlig tap for forbrukslån. Finanstilsynet ga derfor uttrykk for at styret bør fastsette kontrollerbare rammer som begrenser bankens risikotaking på kredittområdet. Finanstilsynet noterer fra svarbrevet at styret nå har fastsatt rammer for kredittrisiko i form av intervaller som skal angi akseptable verdier for restanse, mislighold, andelen usikrede lån i omstartslånsporteføljen, samt for andelen avvikssaker (bruk av fleksibilitetskvoten) pr. kvartal og rammer for andel usikrede lån ("topplån") i omstartslånsporteføljen. Imidlertid fremgår ikke rammene for restanser og mislighold som andel av porteføljen av det oppdaterte kredittpolicydokumentet.

Styrets involvering

Finanstilsynet pekte i foreløpig tilsynsrapport på at de høye tapene knyttet til forbrukslån og de mangelfulle rutineene for kredittvurdering av omstartslån taler for at styret bør sikre seg bedre innsikt i utøvelsen av bankens kredittvirksomhet. Finanstilsynet noterer at styret er enig i at gjennomgang av enkeltsaker i den forbindelse gir viktig innsikt i kredittpraksis, og Finanstilsynet noterer at styret i hvert styremøte vil bli forelagt sakene som bankens kredittkomité har gjennomgått siden forrige møte:

Finanstilsynet uttrykte i foreløpig tilsynsrapport bekymring for at prioritering av nysalg kan bidra til å øke risikovilligheten i banken, og at vekstplanene forsterker styrets ansvar for å påse at utlånsvirksomheten ikke påfører banken utilsiktet kredittrisiko og at bankens kunder ikke innvilges lån de ikke evner å betjene. Finanstilsynet noterer av svarbrevet at innstrammingene i kredittpolicy og fastsettelse av rammer etter styrets oppfatning bidrar til å motvirke økt risikotaking. Styret presiserer dessuten at vekstplanene skal nås ved å effektivisere de delene av prosessen som skjer før og etter selve kredittvurderingen.

Uavhengig rapportering

Finanstilsynet ga i foreløpig rapport uttrykk for at det forventes at bankens uavhengige risikorapport viser status i forhold til styrefastsatte rammer samt kommentarer til risikoutviklingen og forslag til korrigerende tiltak. Finanstilsynet noterer at banken vil rapportere mot styrefastsatte rammer på kredittrisikoområdet i risikorapporten til styret samt at det vil bli inntatt kommentarer og omtalt korrigerende tiltak ved negativ risikoutvikling.

Forventet kreditttap

Finanstilsynet stilte i foreløpig tilsynsrapport spørsmål ved bankens vektlegging av "forward flow"-avtalen i bankens estimat av gjenvinning/LGD, og om usikkerheten knyttet til forlengelse av avtalen, evt. egen inndrivning, er tilstrekkelig hensyntatt i nedskrivningssatsene. Finanstilsynet noterer at banken har økt LGD for å ta høyde for at flere lån i restanse vil måtte selges til lavere pris

under "forward flow"-avtalen, samt at LGD vil økes ytterligere ved overgang til IFRS 9 fra 1. januar 2020, uten at dette er nærmere spesifisert. Finanstilsynet vil påpeke at kort og mangelfull datahistorikk for bankens portefølje og at betingelser ved salg til tredjepart eller svekkelse i egen inndrivelse, ikke bør undervurderes. Finanstilsynet legger til grunn at banken kritisk vurderer tapsmodellens forutsetninger og parametere, inkludert salgspriser og gjenvinningsrater, samt foretar betryggende makrojusteringer.

I foreløpig tilsynsrapport stilte Finanstilsynet spørsmål ved hvorfor agentprovisjoner ikke er balanseført som en del av lånet og amortisert over lånets forventede løpetid. Finanstilsynet noterer av svarbrevet at banken så langt ikke har hatt systemfunksjonalitet til dette, men at ved avleggelsen av årsregnskapet for 2019 vil avskrivningstakten justeres slik at den gjenspeiler lånenes løpetid. Finanstilsynet merker seg videre at banken bekrefter at dette også vil bli bankens regnskapsmessige behandling av agentprovisjoner og etableringsgebyr etter IFRS 9.

For øvrig vises til det til omtale av tapsnedskrivninger under punktet Kredittrisiko ovenfor.

Rentesats og etableringsgebyr

Finanstilsynet la i foreløpig rapport til grunn at bankens kunder befinner seg i en vanskelig økonomisk situasjon og derfor ofte kan komme i et avhengighetsforhold til banken. Denne situasjonen pålegger banken et særlig ansvar for ikke å utnytte situasjonen til å overprise sitt produkt. Styret uttrykker i sitt svar at det er enig i Finanstilsynets omtale av omstartslånskunder som en sårbar kundefølge gitt deres vanskelige økonomiske situasjon, og styret er enig i at banken derfor har et spesielt ansvar overfor disse kundene. Samtidig gir styret uttrykk for at rentenivået er tilpasset den høyere kredittrisikoen omstartslån representerer. Styret hevder dessuten at bankens rente- og gebyrsatser samsvarer med markedet for slike lån.

Bruk av agenter

Under det stedlige tilsynet ble det forklart at banken i begrenset grad tar direkte kontakt med personene som søker om omstartslån via agentene, og at banken bygger sin kredittvurdering på informasjon om kundene innhentet av agentene. I foreløpig rapport ba Finanstilsynet derfor styret vurdere om behandlingsprosessen for disse søknadene gir banken tilstrekkelig informasjon om kundenes evne og vilje til å betjene gjelden, herunder om nødvendig redusere sitt forbruk. Finanstilsynet har merket seg at styret fastholder at bankens kunnskap om årsaken til kundenes økonomiske problemer fortsatt kan bygge på agentenes beskrivelser. Styret opplyser dessuten i sitt svar at agentene foretar en grundig kartlegging av kundenes økonomiske situasjon, og styret betegner agentenes rolle i denne sammenheng som "forberedende saksbehandlere og utgående salgssledd, og ikke som kredittmedarbeidere". Samtidig understreker styret at det er bankens kredittavdeling som har ansvaret for kredittbeslutningene.

Etter Finanstilsynets vurdering forutsetter kredittvurdering av omstartslånsøknader mer individualisert og skjønnsmessig tilpasset informasjonsinnhenting og -behandling enn ordinære forbruks- og boliglånssaker. Finanstilsynet anser derfor slik forberedende saksbehandling som en viktig del av kredittvurderingsprosessen i omstartslånssaker.

Styrets bekrefter i sitt svar at agentene videreformidler søknadene om omstartslån til kun én bank, i motsetning til søknader om forbrukslån som formidles til et stort antall banker. Av avtalene med enkeltagenter om formidling av boliglån som ble fremlagt i forbindelse med tilsynet, fremgår det at agentenes godtgjørelse utgjør mellom 50 prosent og 75 prosent av etableringsgebyret. Agentene har derfor en betydelig egeninteresse i at banken ender opp med å innvilge lånesøknadene som

formidles fra de enkelte agentene. Det innebærer et sterkt motiv for agentene til å fremstille kundens situasjon på en positiv måte og moderere omtalen av risikoforhold i sakene.

Etter Finanstilsynets vurdering er utkontraktering av skjønnsmessige kredittvurderingsoppgaver med stor risikomessig betydning for banken, til oppdragsytere som har en sterk egeninteresse av et bestemt utfall, ikke en forsvarlig organisering, ref. finansforetakslovens § 13-5 første ledd. Finanstilsynet henviser for øvrig til rundskriv 6/2019 om finansagenter der Finanstilsynet under opplistingen av oppgaver finansagenter kan utføre uten konsesjon som finansforetak, har opplyst at "virksomheten består i å bistå med utfylling og oversendelse av lånesøknader". Finanstilsynet forutsetter at styret påser at bankens kredittprosess for behandling av søknader om omstartslån som mottas via agenter reorganiseres, slik at banken selv utfører de sentrale delene av kredittvurderingsprosessen.

MyBank er på sin side avhengig av å innvilge søknader som kommer via de enkelte agentene for at agentene i fortsettelsen skal velge å oversende låneforespørsler til banken. Finanstilsynet forventer at styret gjennomfører tiltak for å minimere bankens avhengighet av enkeltagenter.

Ifølge Finanstilsynets rundskriv 6/2019 skal banken ha et register over sine finansagenter som skal gjøres offentlig tilgjengelig på bankens nettsted. Som Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport, inneholder bankens nettsted en liste på 23 agenter som ifølge omtalen på nettsiden er godkjent av banken for å formidle forbrukslån. Finanstilsynet registrerer at flere av agentene på listen også har formidlet søknader om omstartslån, uten at deres rolle som agent i den forbindelse fremkommer på nettstedet. Finanstilsynet ber styret påse at agentregisteret på bankens nettsted bringes i samsvar med bankens faktiske agentbruk.

Dokumentasjon av kredittvurderinger i enkeltsaker

Etter Finanstilsynets vurdering tydet enkeltsakene som ble gjennomgått under tilsynet på at banken manglet retningslinjer og systematikk som sikret nødvendig kvalitet på disse kredittvurderingene. I foreløpig rapport ba Finanstilsynet derfor styret iverksette tiltak for å øke kvaliteten på bankens kredittvurderinger. Finanstilsynet har merket seg at styret i sitt svar forutsetter at nye sjekklister og en ny mal for utforming av kredittinnstillingene, kombinert med gjeninnføring av prinsippet om fire øyne i kredittvurderingsprosessen, vil forbedre bankens kredittvurderingsprosess.

Under tilsynet ble det opplyst at banken har som mål å redusere tiden fra søknader mottas til lån utbetales til under én uke. Samtidig ble det understreket at arbeidet med å redusere behandlingstiden gjelder informasjonsinnhenting og ikke kredittvurderingen. Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at tidspress ved informasjonsinnhenting kan redusere kundekontakten ytterligere og gå utover kvaliteten på kredittvurderingene. Finanstilsynet har merket seg at styret i sitt svar gjentar at kortere saksbehandlingstid skal oppnås ved å fjerne dødtid og tidsbruk knyttet til innhenting av informasjon; ikke ved å gjøre en mindre omfattende jobb i kredittvurderingene eller redusere dialogen med kundene. Finanstilsynet har merket seg at det på bankens hjemmeside forespeiles potensielle kunder at lånesøknader normalt vil være ferdig behandlet i løpet av én virkedag etter at all dokumentasjon er mottatt. Etter Finanstilsynets vurdering er en saksbehandlingstid ned mot én dag ikke forenlig med en forsvarlig kredittbehandling for privatkunder i en krevende økonomisk situasjon med mange kreditorer. Den skisserte behandlingstiden står etter Finanstilsynets vurdering i kontrast til de høye etableringsgebyrene banken krever ved utbetaling av omstartslån. Finanstilsynet ber styret påse at det avsettes tilstrekkelig tid og ressurser til å gjennomføre en forsvarlig kredittvurderingsprosess.

Etterlevelse av boliglånsforskriften

Generelt

Under det stedlige tilsynet ble det, som referert i foreløpig rapport, opplyst at banken ikke lenger skal innvilge lån til kunder med manglende betjeningsevne eller med gjeldsgrad over fem. Denne forutsetningen er ikke kommentert i styrets svar. Finanstilsynet har imidlertid merket seg at banken ifølge det reviderte kredittpolicydokumentet kan innvilge lån som avviker fra boliglånsforskriftens bestemmelser med inntil 7,5 prosent pr. kvartal. Andre bestemmelser i kredittåndboken utelukker innvilgelse av boliglån med belåningsgrad over 85 prosent og innvilgelse av avdragsfrihet for lån med belåningsgrad over 60 prosent. Den interne fleksibilitetsknoten på 7,5 prosent vil derfor gjelde lån med mangelfull betjeningsevne og høy gjeldsgrad. Finanstilsynet ber styret sikre at det er samsvar mellom styrets synspunkter og utformingen av bankens kredittstyringsdokumenter.

Betjeningsevne

Finanstilsynet konkluderte i foreløpig rapport med at bankens betjeningsevnemodell innebar at banken i de fleste lånesakene undervurderte nivået på normale levekostnader. I den forbindelse ble det pekt på at levekostnadene banken anvendte i sine beregninger var lavere enn i SIFOs gjeldende referansebudsjett, og at bankens metodikk for å aggregere kostnadene for husholdninger med og uten barn ga et misvisende bilde. Dessuten ble det pekt på at satsene for utgifter til drift av bolig (strøm, forsikring, kommunale avgifter og vedlikehold) var lavere enn foreliggende statistikk tilsier, og at bankens betjeningsevnevurdering ikke inkluderte utgifter til helsetjenester, gaver mv.

Styret opplyser i sitt svar at banken har økt levekostnadssatsene i samsvar med satsene i SIFOs referansebudsjett pr. februar 2020, og at beregningen for husholdninger uten barn er oppjustert. Finanstilsynet har merket seg at styret samtidig gir uttrykk for at kunder som er kommet i en vanskelig økonomisk situasjon, bør kunne redusere utgiftene betraktelig for å komme i økonomisk balanse, og at den forventede levetiden av omstartslån på to til fem år sannsynliggjør at kunden kan ha et lavere forbruk. Finanstilsynet advarer styret mot å legge til grunn urealistisk lave kostnader ved beregningen av kundenes betjeningsevne. Finanstilsynet understreker dessuten at rapportering av etterlevelsen av fleksibilitetsknoten i boliglåns- og forbrukslånsforskriftene forutsetter at bankens betjeningsevneberegning legger til grunn et realistisk kostnadsnivå. Det vises i denne forbindelse til omtale i Finanstilsynets oppsummering fra stedlige tilsyn i seks forbrukslånsbanker fremlagt 10. mai 2019.

Finanstilsynets kontroll av bankens beregning av lånekostnader for lån som kundene skal videreføre, viste at de oppgitte verdiene i de fremlagte enkeltsakene ikke samsvarte med låneformålet og med det banken uttalte under tilsynet. Finanstilsynet understreket derfor i foreløpig tilsynsrapport at beregningen av lånekostnader må legge til grunn faktisk rentesats og faktisk gjenværende løpetid. Finanstilsynet noterer fra styrets svar at banken vil automatisere beregningen av lånekostnader for videreført forbrukslåns gjeld ved å bruke gjeldsregisteret, men at banken foretar manuelle beregninger basert på en sjablongmetode for boliglån. Finanstilsynet ber styret påse at banken legger til grunn reelle forutsetninger for beregningen av alle lånekostnader.

Verdivurdering av boligpantet

Finanstilsynet understreket i foreløpig tilsynsrapport at banken ved å yte omstartslån i særlig grad er avhengig av at boligens verdi ikke overvurderes, og at eiendomsmeglervurderinger kan overvurdere boligens verdi. Finanstilsynet noterer at styret vil klargjøre og gi mer omfattende retningslinjer for vurdering av pant utover nåværende bruk av e-takst og Eiendomsverdi-estimer.

Styrerapport om etterlevelse av boliglånsforskriften

Boliglånsforskriften forutsetter at styret hvert kvartal mottar en oversikt som viser hvor stor andel av verdien av innvilgede lån som er innvilget i henhold til fleksibilitetsbestemmelsen i forskriften § 8. Etterlevelsrapporten som inngikk i bankens risikorapport for 3. kvartal 2019, viste kun antall avvikssaker. Den ettersendte risikorapporten viser et avviksvolum på 10,8 prosent for lån med pant i bolig utenfor Oslo, som innebærer overskridelse av fleksibilitetsrammen i forskriften, og et avviksvolum på under 10 mill. kroner for lån med pant i Oslo. Avvikene gjaldt betjeningsevne og gjeldsgrad. Finanstilsynet understreket i foreløpig rapport viktigheten av at boliglånsforskriften etterleves, og at banken gjennomfører tiltak for å holde samlet avvik innenfor fleksibilitetskvoten. Finanstilsynet noterer av svarbrevet at banken har iverksatt tiltak for at overskridelser ikke skal oppstå på nytt.

Etterlevelse av finansavtaleloven

I foreløpig tilsynsrapport påpekte Finanstilsynet at en kredittgiver ifølge finansavtaleloven § 50 skal gi skriftlig varsel til kundene om en ensidig endring av kredittvilkårene før endringen trer i kraft. I varselet skal det opplyses om hva som er begrunnelsen for endringen. I varselet MyBank sendte til majoriteten av sine forbrukslånskunder i slutten av august 2019 var renteøkningen pr. medio oktober 2019 begrunnet med at "Norges Bank har økt styringsrenten de siste månedene, og vi har derfor gjort en ny vurdering av alle våre kunder". I gjennomsnitt utgjorde renteøkningen 2,9 prosentpoeng, mens de to gjennomførte økningene i styringsrenten i 2019 på varslingstidspunktet utgjorde til sammen 0,5 prosentpoeng. Styret fastholder i sitt svar at økningen av styringsrenten var grunnlaget for at det ble gjennomført en vurdering av kundenes eksisterende rentenivå, men at den faktiske vurderingen var basert på kundenes eksisterende rente og score. Samtidig argumenterer styret med at gjennomsnittsrenten i porteføljen etter gjennomføring av renteendringen ikke er høy sammenlignet med tilsvarende markedrenter. Etter Finanstilsynets vurdering skulle begrunnelsen for renteendringen angitt hva som var bestemmende for den faktiske renteendringen. Finanstilsynet anser at banken ikke har oppfylt finansavtalelovens krav om begrunnelse for renteøkningen.

Styring og kontroll av likviditetsrisiko

Finanstilsynet ga i foreløpig tilsynsrapport uttrykk for at banken ikke har gjennomført stresstester i henhold til CRR/CRD IV-forskriften § 11-17 og at resultat av stresstester ikke er presentert i risikorapporten. Finanstilsynet merker seg av svarbrevet at stresstester vil gjennomføres og inkluderes i kvartalsvis risikorapportering.

Finanstilsynet ga videre uttrykk for en forventning om at bankens risikorapport viser status i forhold til styrefastsatte rammer og inneholder kommentarer til risikoutviklingen og forslag til korrigerende tiltak. Styret har bekreftet at dette vil utbedres.

Styring og kontroll av operasjonell risiko

Finanstilsynet var i foreløpig tilsynsrapport kritisk til at styret godkjente igangsetting av nytt produkt med høy kredittrisiko uten at det på forhånd var foretatt grundige og omfattende analyser, og savnet bl.a. kritiske vurderinger av egen kredittkompetanse og -kapasitet knyttet til å tilby og følge opp omstartslån. Styret erkjenner i svarbrevet at forsinkelser i utarbeidelse av Policy for produktutvikling har medført at banken ikke har opptrådt i henhold til EBAs retningslinjer, men at en prosedyre for godkjenning av nye produkter har vært praktisert siden bankens oppstart. Styret tilbakeviser i svarbrevet at produktet ble godkjent uten grundige og omfattende analyser, og viser til at styret på bakgrunn av omfattende informasjon og hyppige tilbakemeldinger fra pilotprosjektet,

foretok viktige risikovurderinger. Finanstilsynet legger til grunn at styret i det følgende vil utarbeide og følge policy som grunnlag for å godkjenne nye eller betydelig endrede produkter.

Styring og kontroll av risiko knyttet til anti-hvitvasking og terrorfinansiering

Styrende dokumenter, roller, ansvarsfordeling og opplæring

Styrende dokumenter

I foreløpig tilsynsrapport pekte Finanstilsynet på at bankens overordnede styringsdokumenter på hvitvaskingsrisiko var mangelfulle, ikke oppdaterte og ikke tilpasset bankens virksomhet. Styret erkjenner dette i sitt svar og opplyser at banken har utført retting, revisjon og oppdatering slik at de overordnede styrende dokumenter reflekterer bankens virksomhet og hvitvaskingsrisiko.

Finanstilsynet tar styrets svar om utbedringer til etterretning. Finanstilsynet anerkjenner samtidig fra styrets svar at banken før tilsynsbesøket, selv hadde identifisert og påbegynt, men ikke fullt gjennomført revisjonen av overordnede styringsdokumenter. Finanstilsynet tar videre til etterretning at styret i sitt svarbrev bekrefter oppgradert forankring, bevissthet og forpliktelse på hvitvaskingsrisiko hos styre og ledelse som følge av nyansatt CROs konkrete tilbakemeldinger om mangler innenfor antihvitvaskingsområdet. Finanstilsynet finner det likevel kritikkverdig at banken har hatt manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven på dette punktet i 2018 og gjennom 3. kvartal 2019.

Opplæring

Finanstilsynet stilte i foreløpig tilsynsrapport spørsmål ved at banken ikke lenger avholdt opplæring på antihvitvasking for sine agenter. Finanstilsynet pekte videre på behovet for å intensivere og strukturere opplæringstiltakene på antihvitvasking i banken. Finanstilsynet anser at banken ikke har hatt et tilstrekkelig og tilfredsstillende opplæringsprogram på antihvitvaskingsområdet.

Finanstilsynet tar til etterretning at banken nå har utarbeidet, igangsatt og avholdt konkrete kurs under en opplæringsplan som hensyntar stillingstilpasset opplæring av medarbeidere, mer og bedre AHV-opplæring av ansatte, ledelse og styre, samt opplæring av agenter.

Risikovurdering

Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport at bankens risikovurdering på tilsynstidspunktet ikke var tilpasset virksomheten og ikke var oppdatert ifølge gjeldende lovkrav. Finanstilsynet minner om at risikovurderingen skal være et dynamisk dokument og skal videreutvikles ettersom risikobildet endres, samt at den kreves oppdatert minimum årlig, eller "hyppigere når det er behov for dette" (jf. rundskriv 8/2019 punkt 2.2.2). I sitt svar til foreløpig tilsynsrapport erkjenner styret at risikovurderingen ikke ble oppdatert før 17. oktober 2019 og avvendet styrebehandling rett før tilsynsbesøket. Finanstilsynet vurderer at banken på inspeksjonstidspunktet, i over ett år etter at ny lov trådte i kraft, ikke hadde tilfredsstillende og relevant risikovurdering i tråd med hvitvaskingsloven § 7. Finanstilsynet anser det særskilt utilfredsstillende at risikovurderingen i forhold til § 7 tredje ledd ikke ble utbygd og oppdatert i forkant av bankens vesentlig endrede strategi og forretningsmodell fra forbrukslån til omstartslån i desember 2018. Finanstilsynet stiller videre spørsmål ved den sene oppfølgingen av manglene i risikovurderingen som var kommunisert styre og ledelse i 2018 og igjen i 3. kvartal 2019, før de ble rettet i 4. kvartal 2019. Finanstilsynet tar til etterretning at forholdene er rettet.

Risikoklassifisering

Ved gjennomgang av rutineverket kom det frem i foreløpig tilsynsrapport at banken ikke risikoklassifiserte kunder ved etablering av kundeforholdet, med mindre kundene fikk treff i sanksjons- eller PEP-screening. Styret bekreftet i sitt svar til foreløpig rapport at alle kunder screenes mot sanksjons- og PEP lister før kundeforhold etableres, at treff på PEP-lister ved

kundeetablering klassifiserer kunden som høyrisiko. Videre bekreftet styret i sitt svar at ingen risikoklassifisering av utlånskunder ble gjennomført inntil dette ble innført manuelt i oktober 2019. I tillegg til ovennevnte vedvarende mangler, anses ikke PEP-listetreff alene som tilstrekkelige tiltak for risikoklassifisering av kunder under hvitvaskingsloven § 9. Risikoklassifiseringen skal bygge på generelle vurderinger fra virksomhetens risikovurdering i tillegg til konkrete forhold tilknyttet den enkelte kunde. Risikoklassifiseringen i en bank bør alltid innebære en vurdering av kundeforholdets formål og tilsiktede art, mengden kundemidler som skal inngå i kundeforholdet, kundens samlede engasjement samt varigheten på kundeforholdet. For nye kunder skal forventede transaksjoners størrelse, destinasjon og regelmessighet inngå i vurderingen som har en naturlig sammenheng med kundeforholdets formål og tilsiktede art. Banken må også ha rutiner for hvordan risiko-klassifiseringen skal skje, noe som banken ikke dokumenterte tilstrekkelig.

På bakgrunn av dette vurderer Finanstilsynet at banken ikke har etterlevd hvitvaskingsloven §§ 9 og 11 ved at risikoklassifisering kun ble foretatt på innskuddskunder med PEP-listetreff, ikke ble gjennomført på utlånskunder før oktober 2019, samt at kundetiltakene anses som utilstrekkelige. Finanstilsynet er kritisk til bankens vedvarende manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven på dette punkt, og viser til pålegg om retting av forholdet avslutningsvis i denne rapporten.

Rutiner og interne retningslinjer

Finanstilsynet vurderte i foreløpig tilsynsrapport at banken på tilsynstidspunktet og i lengre tid tilbake ikke har hatt tilfredsstillende og oppdaterte rutiner som etterlever hvitvaskingsloven, §§ 8 og 9 samt pkt. 2.3 og 4 i rundskriv 8/2019. Finanstilsynet tar til etterretning fra styrets svar til foreløpig tilsynsrapport at rutineverket nå er revidert, videreutviklet og oppdatert for å møte kravene som hvitvaskingsloven stiller til rutineverket, samt at rutinene nå i større grad er forankret i banken generelt. Punktene om spesifikke rutiner omhandles separat nedenfor da de også gir sammenheng med etterlevelseskrav for andre deler av hvitvaskingsloven.

Policy for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering

Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport svakheter i rutinen med utilstrekkelig ressursbruk, utdaterte lovreferanser, manglende tilpasning til egen virksomhet, samt uakseptabel fotnotebruk. Når bankens rutiner oppdateres, internt eller med ekstern konsulentbistand, pekte Finanstilsynet på bankens eget ansvar for rutiners utarbeidelse, kildebruk, innhold, relevans, riktighet, revisjon, virksomhetstilpasning og rettidighet under hvitvaskingsloven § 8. Finanstilsynet tar bankens svar på foreløpig tilsynsrapport på dette punkt til etterretning og merker seg styrets bekreftelse på denne policyens oppdatering og retting, samt økt ressursbruk og fokus generelt på antihvitvasking og terrorfinansiering.

Rutine for hvitvaskingsansvarlig

Finanstilsynet vurderte i foreløpig tilsynsrapport at rutinen ikke var årlig eller helhetlig oppdatert, hadde svært utdaterte lovreferanser, var for generell og ikke virksomhetstilpasset nok til etterlevelse av gjeldende lovverk. Videre var ikke rutinen funksjonelt oppdatert til å reflektere hvitvaskingsansvarliges rolle og ansvar under bl.a. hvitvaskingsloven § 8 og punkt 3.2 i rundskriv 8/2019, jf. rutinens punkt 2, 3 og 4. Finanstilsynet noterer styrets opplysning i svarbrevet om at banken nå etterlever gjeldende regelverk på dette punkt, bl.a. ved de tiltak ny CRO har iverksatt i 3. kvartal 2019, herunder oppdatert rutineverk, bedre definerte roller og ansvarsområder, samt som følge av styrets og ledelsens forsterkede arbeid på antihvitvasking og terrorfinansiering.

Styret skriver videre i sitt svar til foreløpig tilsynsrapport at tidligere CRO var hvitvaskingsansvarlig og at antihvitvaskingsarbeidet hadde forankring i ledelsen og styret. I lys av de mangler

som fremkom under tilsynsbesøket og som påpekt i foreløpig tilsynsrapport, opprettholder Finanstilsynet sin vurdering av styrets og ledelsens prioritering og arbeid på antihvitvaskingsområdet i perioden gjennom 2018 og frem til ny CRO ble operativ i 3. kvartal 2019. Finanstilsynet vurderer derfor at banken i perioden 15. oktober 2018 til 3. kvartal 2019 ikke har hatt tilstrekkelig eller tilfredsstillende etterlevelse av hvitvaskingsloven på dette punkt.

Rutine for anti-hvitvaskingsarbeid i SAS AML fra SDC

Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport at rutinen ikke var oppdatert, manglet veiledning på de undersøkelser og vurderinger som skal foretas og dokumenteres under rutinen, samt andre mangler i sakshåndtering av alarmer og undersøkelser i SAS AML-systemet. Finanstilsynet tar til etterretning at styret i sitt svar til foreløpig rapport erkjenner dette og bekrefter at forholdene er rettet, samt at dette også har medført etablering av nye tilleggsrutiner.

Ved videre gjennomgang av denne rutinen påpekte Finanstilsynet i foreløpig tilsynsrapport at banken ikke risikoklassifiserte kundene ved kundeetablering, manuelt eller gjennom et automatisert scoringssystem. Forholdet rundt manglende risikoklassifisering er omtalt i punktet Risikoklassifisering ovenfor og skal også sees i sammenheng med kravene til risikobasert tilnærming i bankens risikovurdering under punktet Risikovurdering.

Kundetiltak og løpende oppfølging

Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven §§ 7, 9, og 11 (1) samt pkt. 2.4 i rundskriv 8/2019, som knytter utilstrekkelige kundetiltak til manglende risikoklassifisering omtalt under punktene Risikovurdering og Risikoklassifisering. Finanstilsynet ba i foreløpig tilsynsrapport om en detaljert redegjørelse omkring nevnte mangler. Finanstilsynet har behandlet styrets svar under bl.a. punktene Risikovurdering, Risikoklassifisering og Rutine for anti-hvitvaskingsarbeid i SAS AML fra SDC.

Finanstilsynet viste i foreløpig tilsynsrapport til avvik i bankens transaksjonsovervåking, omtalt under punktet Transaksjonsovervåking, men også nevnt under dette punkt, da det førte til at bankens løpende oppfølging av kundeforhold ikke var i tråd med hvitvaskingsloven § 24. Finanstilsynet påpekte også i foreløpig rapport at det fremkom under tilsynet at banken ikke løpende fulgte opp kundeforholdene i tråd med hvitvaskingsloven § 24 (2), ved at den ikke i tilstrekkelig grad direkte kontaktet kundene "når det er tvil om tidligere innhentede opplysninger er korrekte eller dokumenterte".

Finanstilsynet opprettholder sin kritikk av at banken ikke har utført løpende oppfølging av sine kunder under hvitvaskingsloven §24 (1) og (2), ved at hverken risikoklassifiseringen eller transaksjonsovervåkingen har vært tilstrekkelig eller tilfredsstillende (jf. punkt om Risikoklassifisering og Transaksjonsovervåking i denne rapport).

Rapportering

Finanstilsynet stilte i foreløpig tilsynsrapport spørsmål ved hvorfor identifiserte og rapporterte mangler i etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket ikke aktivt og tilfredsstillende ble fulgt opp av styre og ledelse. Styret skriver i sitt svar til foreløpig tilsynsrapport at det gjennom årsplanen 2018 nedsatte et prosjekt på bankens etterlevelse av hvitvaskingsloven for behandling i 1. kvartal 2019. Den 23. oktober 2018 ble styret gjennom behandling av årlig rapport om compliance, informert om at "Rapporten avdekket en del mangler på anti-hvitvask som er presentert styret på et tidligere tidspunkt. Resultatet var en fremdriftsplan som for tiden går etter planen".

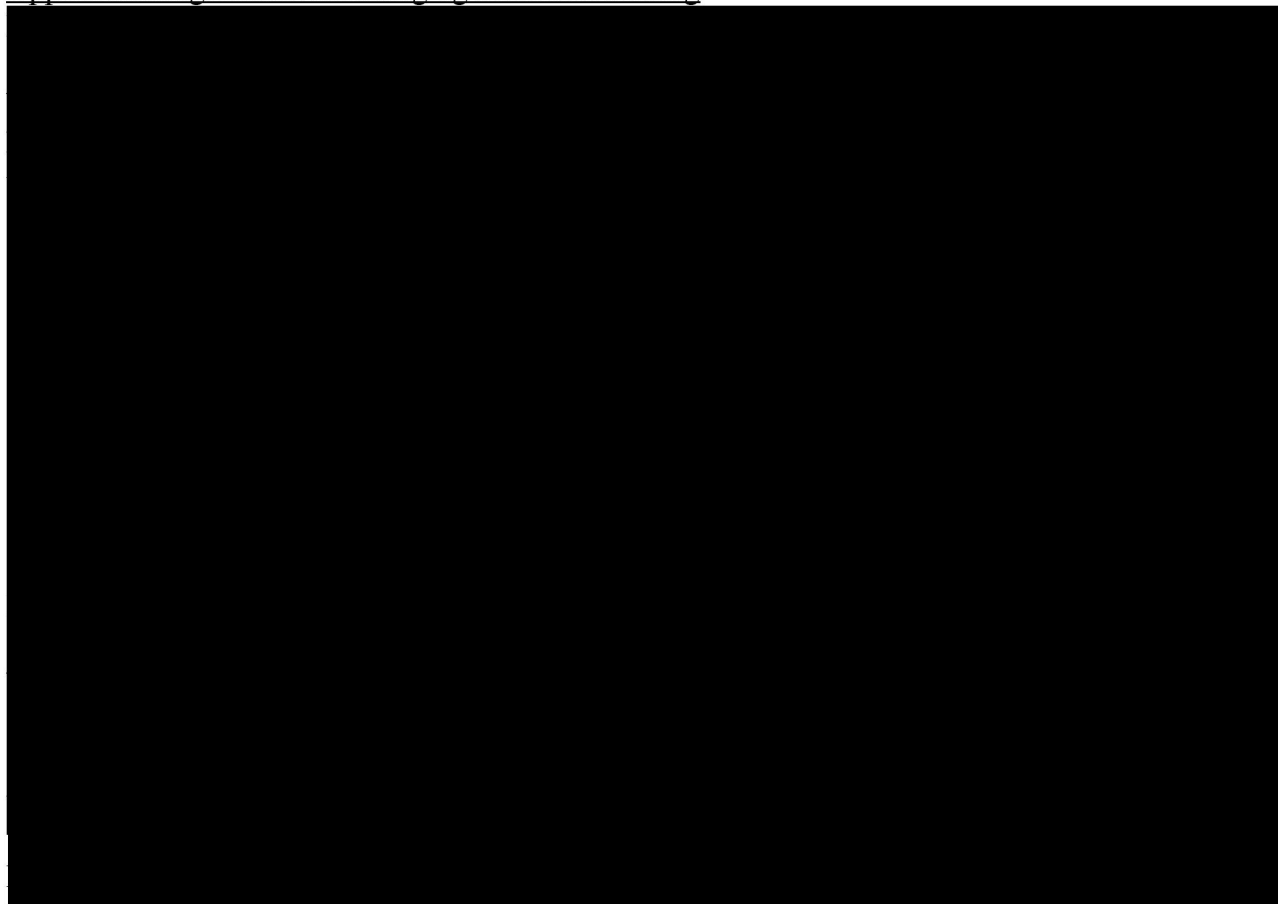
Finanstilsynet vurderer at styret, frem til oktober 2019, ikke tilstrekkelig prioriterte og fremskyndet rettingsarbeidet på rapporterte mangler. Finanstilsynet minner om at kravene til ny hvitvaskingslov var offentlig kjent lenge før loven trådte i kraft 15. oktober 2018. Finanstilsynet konkluderer med at styret og ledelse ikke tilstrekkelig prioriterte, samt rettidig og tett fulgte opp bankens identifiserte mangler på hvitvaskingsområdet. Finanstilsynet kan ikke se at retting av både tidligere rapporterte avvik og utbedring av PWCs rapporterte avvik fra juni 2018 umiddelbart og rettidig ble igangsatt, før nytilsatt CRO i oktober 2019 identifiserte, detaljert beskrev og fikk igangsatt reell retting av vesentlige mangler i bankens overordnede rammeverk, rutineverk og operative systemhåndtering av antihvitvaskingsrisiko. Finanstilsynet er ikke enig i styrets vurdering om at styret og ledelsen hadde tilstrekkelig oppmerksomhet på antihvitvaskingsarbeidet i banken i 2018 og anså banken for å ha god etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Finanstilsynet er kritisk til den manglende forankring, aktive reaksjon og håndtering som styre og ledelse har utvist på antihvitvaskingsområdet i 2018 og gjennom 3. kvartal 2019.

Transaksjonsovervåkning

Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til manglende etterlevelse og avvik på transaksjons-overvåking med undertrykkelse av transaksjonsalarmer, og ba om en detaljert redegjørelse rundt bankens håndtering, tidligere og nåværende saksgang og dokumentasjon av forholdene. Styret skriver i sitt svar til foreløpig tilsynsrapport at banken har overvåket transaksjoner på daglig basis, men at noen scenarioer ved menneskelig feil ukorrekt er oppdatert til å undertrykke transaksjonsalarmer. Dette ble dokumentert og behandlet i styre og ledelse ved flere anledninger allerede i 2018, uten at tiltak ble fattet for å endre praksis. Forholdet ble ikke rettet før ny CRO stanset praksisen og innsatte standardiserte scenarioer i transaksjonsovervåkingssystemet i 4. kvartal 2019. Banken har deretter arbeidet med tilpasning av transaksjonsovervåkingssystemets scenarioer til bankens virksomhet slik at alarmer samsvarer med reelle avvik i kunders aktivitet. Styret opplyser videre i sitt svar til foreløpig tilsynsrapport at ingen kundeforhold i sin helhet ble unntatt transaksjonsovervåking. Totalt 286 alarmer for 135 kunder ble undertrykt siden bankens oppstart ved at enkeltscenarioer på repetitivt avvikende transaksjonsstørrelse på innskuddskunder ble "whitelisted" i overvåkingssystemet. Styret viser videre til at praksisen ble avviklet i oktober 2019, at samtlige automatisk undertrykte alarmscenarioer nå er oppløst, samt at analyse av 130 undertrykte alarmer frem til november 2018 ble foretatt. Mistanke om hvitvasking eller terrorfinansiering for disse transaksjonene ble avkreftet i november 2018. Finanstilsynet stiller spørsmål ved hvorfor dette avviket ikke ble rettet etter flere gjennomganger i 2018 og om gjenværende 156 undertrykte alarmer mellom november 2018 og frem til praksisen opphørte i oktober 2019, er analysert og avkrefter mistanke om hvitvasking eller terrorfinansiering. Finanstilsynet opprettholder sin vurdering av de avdekkede forhold og viser til pålegg om dette avslutningsvis i denne rapport.

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport, basert på opplysninger fra banken før og under tilsynet at det ikke ble foretatt sanksjonsscreening på lånekunder før et lån var innvilget og skulle utbetales. Videre hadde banken også opplyst at treff på sanksjonslister i forbindelse med, men før kundeetablering, automatisk diskvalifiserte søkeren fra å bli kunde. At sanksjonsscreening deretter ikke ble foretatt før et lån var innvilget og skulle utbetales, anses ikke i tråd med punkt 10.3.4 i rundskriv 8/2019. Denne praksis ses også i sammenheng med manglene på risikoklassifisering omtalt under punktet Risikoklassifisering. Et kundeforhold, som definert i hvitvaskingsloven § 2 d, anses allerede som etablert når et lån er blitt innvilget og skal utbetales. Finanstilsynet anser det som utilfredsstillende at praksisen pågikk en lengre periode før den ble endret.

Oppsummering: Antihvitvasking og terrorfinansiering

Avslutning

Tilsynet avdekket flere forhold som etter Finanstilsynets vurdering er kritikkverdige. Finanstilsynet minner om styrets plikter etter finansforetaksloven, herunder plikten til å sørge for at virksomheten drives forsvarlig og i tråd med god forretningsskikk.

Finanstilsynet ber om kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets merknader blir behandlet. Banken bes innen **1. november 2020** oversende en oversikt som viser status for gjennomføringen av tiltakene Finanstilsynet har pekt på i denne tilsynsrapporten.

Kopi av dette brevet bes sendt til ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Anne Marie Romsaas
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.